

เรื่องเล่า...ข่าว ศปท.วท.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐ (โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๖๑-๒)

๐๖/๒๕๕๘

กฎอัยการศึก และ มาตรา ๔๔ แตกต่างกันอย่างไรร

ความแตกต่าง
ระหว่างอัยการศึก และ ม.44
องค์ประกอบกฎหมาย ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

- อัยการศึก มีบทบัญญัติชัดเจน
- มาตรา 44 ไม่ชัดเจน กว้างครอบคลุม
- อัยการศึก ให้อำนาจทหาร
- เมื่อสภามันทางการเมือง
- มาตรา 44 ให้อำนาจคสช. เต็มขาด

กฎอัยการศึก และมาตรา 44 มีความแตกต่างกันคือ กฎอัยการศึกเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติข้อปฏิบัติชัดเจน ขณะที่ ม.44 ไม่ได้มีบทบัญญัติระบุเจาะจง แต่ได้วางเอาไว้ในแบบกว้างๆ ส่วนอำนาจหน้าที่นั้น กฎอัยการศึกให้อำนาจกับเหล่าทหาร ส่วน ม.44 ให้อำนาจแก่ คสช. ซึ่งก็คือหัวหน้า คสช. สามารถสั่งหรือระงับอะไรก็ได้ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของชาติ โดยคำสั่งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะ คสช. ก่อน ขณะเดียวกัน ม.44 ยังมีอำนาจเหนือสถาบันทางการเมือง ทั้งฝ่ายบริหาร และ ตุลาการด้วย

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้า คสช. ได้ประกาศยกเลิกใช้
กฎอัยการศึก และออกคำสั่ง อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญชั่วคราว มาตรา ๔๔ ประกาศใช้
แทนกฎอัยการศึกที่ยกเลิกไป เพื่อใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้
เป็นไปตามหน้าที่รักษาความสงบของประเทศ ดังนี้

คำสั่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๘

เรื่อง การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ

ตามที่บัดนี้มีประกาศพระบรมราชโองการให้ยกเลิกการประกาศใช้กฎอัยการศึก ทว่า
ราชอาณาจักรแล้ว สมควรมีมาตรการในการดำเนินการกับการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลาย
ความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของชาติ การฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ และการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งคุกคามความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ

ดังนั้น หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อป้องกันและ
ปราบปรามการกระทำดังกล่าวให้ลดน้อย หรือ หดสิ้นลงโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ
สุจริตชนและความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วไป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความ
สงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในคำสั่งนี้

“เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย” หมายความว่า ข้าราชการทหารซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตรี เรือตรี หรือ เรืออากาศตรี ขึ้นไป ซึ่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามคำสั่งนี้

“ผู้ช่วยเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย” หมายความว่า ข้าราชการทหารซึ่งมียศต่ำกว่า ชั้นร้อยตรี เรือตรี หรือ เรืออากาศตรี ลงมา ซึ่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ ตามคำสั่งนี้

ข้อ ๓ ให้เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยดำเนินการป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดเป็นความผิด ดังต่อไปนี้ ให้เกิดผลโดยเร็ว

- (๑) ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตามมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๑๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- (๒) ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๑๑๓ ถึงมาตรา ๑๑๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- (๓) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด สำหรับใช้เฉพาะ แต่ในการสงคราม
- (๔) ความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือคำสั่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ข้อ ๔ ในการดำเนินการตามข้อ ๓ ให้เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ออกคำสั่งเรียกให้บุคคลใดมารายงานตัวต่อเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย หรือมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานใดที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามข้อ ๓
- (๒) จับกุมตัวบุคคลที่กระทำความผิดซึ่งหน้า และควบคุมตัวผู้ถูกจับนำส่งพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการต่อไป
- (๓) ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมในการสอบสวนกับพนักงานสอบสวนในความผิด ตามข้อ ๓ ในการเข้าร่วมดังกล่าวให้ถือว่าเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

- (๔) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจค้น รวมตลอดทั้งค้นบุคคลหรือยานพาหนะใดๆ ทั้งนี้ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่าบุคคลซึ่งกระทำความผิดตามข้อ ๓ หลบซ่อนอยู่ หรือมีทรัพย์สิน ซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามข้อ ๓ หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่า เนื่องจากการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ บุคคลนั้นจะหลบหนีไปหรือทรัพย์สินนั้นจะถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้ เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม
- (๕) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ค้นพบตาม (๔)
- (๖) กระทำการอื่นใดตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติมอบหมาย

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติหรือกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนให้ยุติลงโดยเร็ว หรือป้องกันมิให้สถานการณ์รุนแรงขึ้น ให้เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยมีอำนาจออกคำสั่งห้ามการเสนอข่าว การจำหน่ายหรือทำให้ แพร่หลายซึ่งหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออื่นใด ที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือเจตนาบิดเบือนข้อมูลข่าวสารทำให้เกิดความเข้าใจผิดจนกระทบต่อความมั่นคงของชาติหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน ในการออกคำสั่งดังกล่าวเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยจะกำหนดเงื่อนไข หรือเงื่อนไขในการปฏิบัติตามคำสั่งด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะกำหนด หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยก็ได้

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดตามข้อ ๓ ให้เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยมีอำนาจเรียกตัวบุคคลนั้นมาเพื่อสอบถามข้อมูล หรือให้ถ้อยคำอันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามข้อ ๓ และในกรณีที่ยังสอบถามไม่แล้วเสร็จ จะควบคุมตัวบุคคลนั้นไว้ก็ได้แต่ต้องไม่เกินเจ็ดวัน แต่การควบคุมตัวดังกล่าวต้องควบคุมไว้ในสถานที่อื่น ที่มีไซ่สถานีตำรวจ ที่คุมขัง ทัณฑสถาน หรือ เรือนจำ และจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นในลักษณะเป็นผู้ต้องหาได้

เมื่อมีเหตุอันจะต้องดำเนินคดีต่อบุคคลที่กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งในฐานะเป็นผู้ต้องหา ให้เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยในฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการต่อไป ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๗ ให้ผู้ช่วยเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยมีหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน รักษาความสงบเรียบร้อยในการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งนี้ตามที่เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยสั่งการ หรือมอบหมาย

ข้อ ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งนี้ ให้เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยและผู้ช่วยเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นพนักงาน ฝ่ายปกครอง หรือ ตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อ ๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย หรือผู้ช่วยเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยตามข้อ ๔ (๑) ข้อ ๕ หรือ ข้อ ๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๑๐ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยหรือผู้ช่วยเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยในการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่บุคคลใดถูกควบคุมตัวตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง เนื่องจากการกระทำความผิดตามข้อ ๓ (๔) เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยอาจปล่อยตัวไป โดยมีหรือไม่มีเงื่อนไขก็ได้ เงื่อนไขในการปล่อยตัวตามวรรคหนึ่ง หมายถึง การกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัย ตามมาตรา ๓๙ (๒) ถึง (๕) แห่งประมวลกฎหมายอาญา การห้ามเดินทางออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือ การสั่งระงับธุรกรรมทางการเงิน ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยตัว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๑๒ ผู้ใดมั่วสุม หรือชุมนุมทางการเมือง ณ ที่ใดๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการชุมนุม ที่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งที่สมัครใจเข้ารับการอบรมจากเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นระยะเวลาไม่เกินเจ็ดวัน และเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยเห็นสมควรปล่อยตัวโดยมีเงื่อนไข หรือ ไม่มีเงื่อนไขตามข้อ ๑๑ วรรคสอง ให้ถือว่า คดีเลิกกันตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยตัว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๑๓ การกระทำตามคำสั่งนี้ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

ข้อ ๑๔ เจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อยและผู้ช่วยเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย ที่กระทำการไปตามอำนาจหน้าที่โดยสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่เกินสมควรแก่เหตุ หรือไม่เกินกว่ากรณีจำเป็น ย่อมได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ได้รับความเสียหายที่จะเรียกร้องค่าเสียหาย จากทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

สั่ง ณ วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๘
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ